

INESJOURNAL

ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ
THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

Yıl: 2, Sayı: 4, Eylül 2015, s. 259-276

Bayram Ümit KOCAOĞLU¹, Özcan Erkan AKGÜN²

LİSE ÖĞRETMENLERİNİN FATİH PROJESİ TEKNOLOJİLERİNİ KULLANMAYA YÖNELİK ÖZ-YETERLİK İNANÇLARI³

Özet

Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) projesi ile birlikte öğrenme öğretme süreçlerindeki teknoloji ve alt yapı olanaklarının artırılması ve öğrenmenin daha etkin ve verimli gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Bu projenin başarılı olması projenin getirdiği teknolojik olanakların sınıfa yerleştirilmesinin ötesinde öğretmen ve öğrencilerin bu teknolojileri uygun biçimde kullanmaları sürecine bağlıdır. Bu noktada öğretmenlerin kendilerini bu teknolojileri kullanmaya yeterli görme inançları çok önemli rol oynamaktadır. Bu inanç öz-yeterlik inancı olarak adlandırılmaktadır. Araştırma sonuçları öz-yeterlik inançları daha yüksek bireylerin daha çok ve daha kararlı çalıştıklarını, iyi bir performans ortaya koyduklarını ve daha başarılı olduklarını göstermektedir. Dolayısıyla FATİH projesinin başarılı olup olamaması noktasında yanıtlanması gereken önemli bir soru, öğretmenlerin FATİH projesi kapsamındaki teknolojileri kullanmaya yönelik öz-yeterlik inançlarının ne düzeyde olduğudur. Bu araştırmanın amacı öğretmenlerin FATİH projesi teknolojilerini kullanmaya yönelik öz-yeterlik inançlarını incelemektir. Araştırma tarama türüdür. Araştırma kapsamında Kayseri ili Melikgazi ilçesinde çalışan 285 öğretmenden, anket yoluyla veri toplanmıştır. Verilerin toplanmasında FATİH projesi teknolojileri öz-yeterlik ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda katılımcıların büyük çoğunluğunun FATİH projesi teknolojilerini kullanma öz-yeterlik inanç düzeylerinin orta seviyede olduğu görülmüştür. Katılımcıların cinsiyet, branş gibi özelliklerine göre öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı farklılık olmadığı bir başka sonuçtur. Ayrıca katılımcıların büyük çoğunluğunun üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini eğitim teknolojilerini kullanmaya orta seviyenin altında hazırladığını düşündükleri belirlenmiştir. Araştırma sonuçlarını dikkate alarak öğretmenlerin FATİH projesi teknolojilerini kullanma öz-yeterlik inanç düzeylerini yükseltmek için sadece bilgi ve beceri kazandırmayı hedeflemenin ötesinde, öğretmenlerin öz-yeterlik inançlarının geliştirilmesini sağlayacak öğretim programlarının geliştirilmesi ve işlerliğinin sağlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fatih Projesi, Öğretmen, Öz-yeterlik İnançları

1 Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, Talas Halkeğitim Merkezi, bayramkocaoglu@hotmail.com

2 Yrd. Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ozcanakgun@gmail.com

³ Bu makale ikinci yazarın danışmanlığında birinci yazar tarafından hazırlanan yüksek lisans tez çalışmasından hazırlanmıştır.

HIGH SCHOOL TEACHERS' SELF-EFFICACY PERCEPTIONS RELATED TO USING FATİH PROJECT TECHNOLOGIES

Abstract

Through the medium of FATİH project, It is planned to increase the substructural and technological facilities in learning and teaching process and planned also an achievement in learning more effectively and forcefully. Being successful in this Project depends on not only placing the technological facilities that the Project provides, into the classroom but also the process of students and teachers using this technologies properly. The planner, the manager and the simplifier of this process must be the teacher. It is not possible to be mentioned that those substructural and technological facilities are accomodated through out the whole educational system. Yet the teachers in the educational system must be ready to use these Technologies and facilities adequately. At this point, it is very important the teachers in the system are supposed to feel the belief of being competent about using this technologies influentially. This belief is called self-efficacy. The results of researches shows us that those who have higher self-efficacy level work hard and are strong-minded, put a good performance for than dare more successful. So a significant question which needs to be replied on whether Fatih project is going to be successful or not is the same thing how the teachers have eagerness of using the technology and belief of self-efficacy. The goal of this research is to analyse the teachers' belief of self-efficacy on using Technologies related to Fatih project. There search is the type of scannig. The data is brought together reaching 285 teachers working in the town, Melikgazi- Kayseri via questionnaire. About the collecting data, TheScale of Self-efficacy in the Technologies of The Project of FATİH which the researcher improved himself and made the study of reliability and validity was used. At the conclusion of the research the most of the teachers joining the work out have the medium level of self-efficacy on using the technologies of Fatih project. Moreover, the belief of self-efficacy varies enormously depending on the ages and the ranks and the faculties of the teachers graduated but not on the gender definitely.

Keywords: Teacher, self-efficacy, Project of Fatih

GİRİŞ

Eğitimde teknolojik imkanların kullanılmasını sağlamak, bu sayede etkililiği ve verimliliği artırmak amacıyla çeşitli araştırmalar yapılmaktadır. Teknolojik imkanların işe koşulmasında, öğretmenlerin bu teknolojilerin kullanılmasında kendilerini yeterli görme inançları önemli rol oynamaktadır. Öğretmenlerin öz-yeterlikleri sınıflarda etkileşimli teknolojileri kullanmalarında önemli bir etkiye sahiptir (Holden ve Rada, 2011). Bununla birlikte, özellikle öğretmenlerin teknoloji kullanım öz-yeterlikleri artırılırsa, sınıf ortamında teknolojiyi dersle bütünleştirmeleri için kullanımlarının da artacağını belirtilmektedir (Koh ve Frick, 2009). Ayrıca Abbitt (2011) araştırmasında öğretmenlerin sınıfta teknoloji kullanımı ve öz-yeterlik inançları arasında pozitif bir ilişki olduğunu belirtmektedir. Türkiye’de eğitimde teknoloji entegrasyonu ile ilgili birçok çalışma bulunmaktadır. Bu araştırma sonuçları eğitimde teknoloji entegrasyonunu gerçekleştirmek için önemli bir değişkenin öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik öz-yeterlik inançları olduğunu göstermektedir. Eğitimde teknoloji kullanımı ile ilgili son 10 yıllık döneme ait projelerden bazıları; ThinkQuest (MEB, 2007), İntel Öğretmen Programı(MEB, 2007), Web Tabanlı İçerik Geliştirme(MEB, 2007), Dyned (MEB, 2006), Cisco Ağ Akademisi (MEB, 2007), Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi (MEB, 2010) şeklinde sıralanabilir. Bu projeler içinde eğitimde teknoloji entegrasyonunu sağlamak için şüana kadar gerçekleştirilen en kapsamlı ve en güncel proje Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi’dir.

Ülkemizde eğitimde fırsat eşitliğini ve teknolojinin eğitim aracı olarak yaygın kullanılmasını sağlamak amacıyla uygulanmaya başlayan FATİH Projesi, çeşitli bilişim teknolojileri araçlarıyla sınıfları donatmayı ve bu araçları etkin ve güvenli kullanmakla ilgili eğitimler vererek, eğitim sistemine entegrasyonunu hedeflemektedir. Proje kapsamında okulöncesi, ilköğretim ile ortaöğretim düzeyindeki tüm okulların 570.000 dersliğine LCD Panel Etkileşimli Tahta ve internet ağ altyapısı sağlamak amaçlanmaktadır. Proje

başladığında, projenin uygulanması hedeflenen eğitim kurumlarındaki derslik sayısı 570.000 olmakla birlikte, uygulama sürecinin uzun olması ve bu süreç içinde yeni kurum ve dersliklerin açılmasıyla bu sayı güncellenmektedir. Araştırma yapıldığı sırada en son verilerde toplamda 620 bin derslikte proje teknolojilerinin kurulacağı belirtilmektedir (MEB, 2013).

Dersliklere kurulacak teknolojilerin yanı sıra her öğretmene ve her öğrenciye tablet bilgisayar verilmesi planlanmıştır. Bu teknolojilerin öğrenme-öğretme sürecinde kullanımını sağlamak amacıyla öğretmenlere bu teknolojilerin nasıl kullanıldığını anlatan hizmetçi eğitimler de verilmektedir. Bu süreçte öğretim programları BT destekli öğretime uyumlu hale getirilerek eğitsel e-İçerikler oluşturulması planlanmaktadır. Bu kapsamda Eğitimde FATİH Projesi beş ana bileşenden oluşmaktadır. Bu bileşenler: Donanım ve Yazılım Altyapısının Sağlanması, Eğitsel e-İçeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi, Öğretim Programlarında Etkin BT Kullanımı, Öğretmenlerin Hizmetçi Eğitimi, Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir ve Ölçülebilir BT Kullanımının sağlanmasıdır (MEB,2012). Bu bileşenlerin başarıyla sağlanmasının eğitim sisteminde önemli kazanımlar sağlayabileceği söylenebilir. FATİH projesinin eğitime önemli düzeyde katkı sağlamanın beklenmesiyle birlikte, bu projeye ilgili avantajlı ve dezavantajlı durumları ortaya koyan birçok araştırma sonucu bulunmaktadır.

2011 yılında yapılan teknoloji-zengin bireysel öğrenme ortamlarının FATİH projesindeki yeri konulu araştırmada, projeye aktif öğrenmeye katkı sağlayabilmek için öğretmenlere sınıf içinde öğrencilere rehberlik etme konularında hizmet içi eğitimin verilmesi gerekliliği vurgulanmaktadır (Altan ve Tüzün, 2011). Aksi durumda teknolojik araçlarla iç içe olan öğrencilerin, BT araçlarını öğretmenlerden daha iyi kullanmalarının öğretmenleri bu teknolojilerden uzak durmaya sevk edebileceğine dikkat çekilmiştir. Projenin başarıya ulaşması için öğretmen yeterliklerinin artırılması gerektiğini belirten birçok çalışma bulunmaktadır.

Alanyazın incelendiğinde yapılan çalışmalarda eğitim ve öğretimin kalitesinin artırılması için her öğretmenin teknoloji entegrasyonu konusunda bilgi sahibi olması ve bu teknolojileri öğrencilerin kullanımına öncülük etmesi gerekliliği belirtilmiştir (Çakır ve Oktay, 2013). Öğretmenlerin bilişim teknolojilerini kullanımını inceleyen bir araştırmada, 2005-2011 yılları arasında öğretmenlerin BT araçlarını derslerde özellikle sunum yapmak amacıyla kullandıkları belirtilmiş, FATİH projesi ile okullara sağlanan etkileşimli tahtaların verimli kullanımı konusunda öğretmenlerin eğitim almaları gerektiği vurgulanmıştır (Baydaş, Gedik ve Göktaş, 2013). Öğretmenlerin etkileşimli tahtaları doğru kullanmadığı durumlarda zaman kaybına neden olduğu (Banoğlu, Madenoğlu, Uysal ve Dede, 2014), öğretmenlerin FATİH projesi kapsamında sunulan materyalleri kullanma konusunda daha kapsamlı eğitim almaları gerekliliği belirtilmiştir (Günbayı ve Yörük, 2013). Öğretmenlerin mesleki gelişmeleri takip etme durumlarının incelendiği bir çalışmada, öğretmenlerin özellikle FATİH projesi konusunda bilgileri merak edip araştırmadığı sadece basından duyduklarıyla yetindikleri belirtilmiş, öğretmen ve öğretmen adaylarının bilişim teknolojilerinin eğitime entegrasyonu konusunda eğitim almaları gerekliliği vurgulandığı görülmektedir (Genç ve Genç, 2013). Ayrıca Berkant (2013) öğretmen adayları üzerinde yaptığı bir araştırmada, öğretmen adaylarının üniversitede aldıkları derslerde, tablet pc, bilgisayar, etkileşimli tahta gibi araçların sınıf içi kullanımına yönelik eğitime ağırlık verilmesini önermektedir.

Yapılan başka bir çalışmada FATİH projesinin başarıya ulaşabilmesi için öğretmenlere verilecek eğitimin teoriden ziyade uygulamaya yönelik olması gerekliliği vurgulanmıştır (Bulut ve Koçoğlu, 2012). Bununla birlikte bilgisayar teknolojileri ve eğitimde kullanımlarına yönelik hizmet içi eğitim kurslarının en çok yazılım konularında verildiği buna karşın bilgisayarların öğrenme ortamlarına entegre edilmesine yönelik bilgisayar destekli eğitim kategorisindeki kursların yetersizliği elde edilen sonuçlar arasında vurgulanmaktadır (Keleş ve Çelik, 2013). Ayrıca tablet bilgisayarların derste kullanımına ilişkin fen bilimleri öğretmenlerinin görüşlerinin incelendiği bir araştırmada, araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük

çoğunluğunun tablet bilgisayarları derste kullanmak amacıyla hizmet içi eğitim kurslarına katılmayı istedikleri elde edilen sonuçlar arasında yer almaktadır (Özdemir ve Bozdoğan, 2014).

Kayaduman, Sırakaya ve Seferoğlu (2011) öğretmenlerin yeterlikleri ve öğretmenlerin sınıflarda BT araçlarını kullanımına göre FATİH projesinin uygulanabilirliğini incelediği araştırmada, öğretmenlerin nadiren bilgisayar kullandıkları belirtilerek öğretmenlerin bilgisayar okur-yazarlıklarının yaygınlaştırılması gerekliliği belirtilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin BT araçlarını kullanım algıları, bu araçları öğretim etkinlikleriyle bütünleştirebilmesine ilişkin özgüvenleri, tutumları, öz-yeterlilikleri gibi öğelerin projesinin başarısını önemli derecede etkilediğini vurgulamaktadır.

FATİH projesinin pilot uygulama sürecinin öğretmen görüşleri alınarak değerlendirildiği bir çalışmada, öğretmenlerin teknoloji kullanımına yönelik ilgi ve tutumları ile teknoloji kullanım yeterliliklerinin etkileşimli tahta kullanımında farklılık oluşturduğunu belirtmektedir (Kurt, Kuzu, Dursun, Güllüpinar ve Gültekin, 2013). Öğretmen ve öğrencilerin FATİH projesi kapsamında verilen tablet bilgisayarların kullanımında yaşadıkları sorunlar incelendiğinde, öğretmenlerin tablet bilgisayarların basılı kaynaklara olan ilgili azaltılması konusunda, öğrencilerden daha fazla kaygılandıkları ve bunun öğretmenlerin basılı materyallere daha fazla alışık olması ile bu materyalleri kullanma yeteneklerinin daha gelişmiş olmasından kaynaklı olabileceği belirtilmektedir (Çetinkaya ve Keser, 2014). Ayrıca akıllı tahta kullanımının öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgisine (TPAB) yönelik etkilerinin araştırıldığı bir çalışmada, akıllı tahta kullanımının öğretmen adaylarının TPAB öz güvenlerine olumlu olarak etki yaptığı elde edilen sonuçlar arasındadır (Akyüz, Pektaş, Kurnaz ve Memiş, 2014). Bununla birlikte FATİH projesi kapsamında sunulan etkileşimli tahtaya yönelik öğretmenlerde olumlu tutum olduğu ancak tabletlere yönelik kullanım ve tutumun düşük düzeyde olduğu belirtilmiştir. Ayrıca teknolojik sorunlar ve içeriğin eksik olması ile öğretmenlerin projede sağlanan teknolojileri kullanma konusunda pedagojik ve mesleki açıdan desteğe ihtiyaç duydukları vurgulanan sonuçlar arasındadır (Pamuk, Çakır, Ergun, Yılmaz ve Ayas, 2013).

FATİH projesi ile ilgili yapılan araştırma sonuçları, projenin amacına ulaşabilmesi açısından öğretmenlerin sağlanan teknolojileri kullanmaya yönelik bilgi ve becerilere sahip olması gerektiğini göstermektedir. Diğer taraftan sağlanacak bu bilgi ve becerilerin öğretmenlerin gerçek yaşantısında uygulamaya dönüşebilmesi için, öz-yeterlilik inançlarının da önemli bir yeri bulunmaktadır.

Bu araştırma ile öğretmenlerin FATİH projesi teknolojilerini kullanmaya yönelik öz-yeterlilik inançlarını incelemek amaçlanmıştır. Bu bağlamda bu çalışmada aşağıdaki araştırma sorularının yanıtları aranmıştır.

Katılımcıların;

1. FATİH projesi teknolojilerine yönelik öz-yeterlilik inanç düzeyleri nasıldır?
2. Öz-yeterlilik inançları
 - a) Yaş ve kıdem,
 - b) Cinsiyet,
 - c) Branş,
 - d) Bilgisayar kullanım durumu,
 - e) Mezun olunan fakülte türü,
 - f) Etkileşimli tahta kullanım sıklığı,
 - g) Bilgisayar kullanım sıklığı değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
3. FATİH projesi eğitimlerine katılan öğretmenlerin, bu eğitimlerle ilgili görüşleri nelerdir?

Bu araştırma öz-yeterlilik inançlarının katılımcıların kendi görüşleriyle (self-report) belirlenmesiyle sınırlıdır.

YÖNTEM

Bu çalışma kesitsel tarama modelinde yürütülmüştür. Kesitsel taramada betimlenecek değişkenler bir seferde ölçülür (Büyüköztürk ve diğ., 2010) Ayrıca bağımlı değişkeninin değişimini bağımsız değişkenleri

açısından incelendiğinden bir ilişkisel tarama araştırmasıdır. İlişkisel tarama modeli iki ya da daha çok değişken arasındaki ilişkileri belirlemeyi amaçlayan tarama yaklaşımıdır (Karasar, 2003).

Katılımcılar

Araştırmanın evrenini Kayseri ili Melikgazi ilçesinde FATİH projesi teknolojilerinin kurulu olduğu okullarda görev yapan 760 öğretmen oluşturmaktadır. Ayrıca bir örneklem alınmamış, tüm öğretmenlere anket araştırmacı tarafından ulaştırılmıştır, ancak analizler araştırmaya katılmak isteyip anketi yanıtlayan 278 öğretmenden gelen veriler üzerinden yapılmıştır. Bu öğretmenlerden 105'i (%38) kadın, 173'ü (%62) erkektir. Öğretmenlerin 67'si (%24) 35 yaş ve altı, 73'ü (%26) 36-40 yaş, 130 (%46) katılımcıda 41 ve üzeri yaş aralığında yer almaktadır. Öğretmenlerin 56'sı (%36) Eğitim Fakültesi, 73'ü (%46) Fen-Edebiyat Fakültesi ve 28'i (18) diğer fakülte mezunudur.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen "FATİH projesi Teknolojileri Öğretmen Öz-yeterlik İnançları Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Ölçme aracı geliştirilirken yeterliklerin belirlenmesi için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan FATİH projesi kapsamında öğretmenlere verilen "Fatih Projesi-Eğitimde Teknoloji Kullanımı Kursu" hizmetiçi eğitim kılavuzu temel alınmıştır. Ayrıca demografik bilgiler toplamak için sorular eklenmiştir. Ölçme aracı geliştirilirken uzman görüşüne başvurulmuş, uzman görüşlerine göre ölçek revize edilmiştir. Ölçeğin geçerlik çalışması için açımlayıcı faktör analizi kullanılmış, güvenilirlik için iç tutarlık katsayısı Cronbach alfa hesaplanmıştır. Açımlayıcı faktör analizi yapılmadan, öncelikle veri setinin faktör analizine uygunluğu incelendiğinde KMO değerinin ,971 olduğu ve Barlett'ın küresellik testi sonucunun anlamlı çıktığı görülmüştür. Bu bulgular veri setinin faktör analizine uygun olduğunu göstermektedir.

Temel bileşenler yöntemiyle yapılan açımlayıcı faktör analizi sonuçları ölçeğin öz-değeri 24 olan ve toplam varyansın %62'sini açıklayan tek faktörlü bir yapıdan oluştuğunu göstermektedir. Ortak faktör varyansı değerleri incelendiğinde sadece bir maddenin değerinin ,30'a yakın olan ,27 olduğunu göstermektedir. Bunun dışındaki bütün değerler ,45'in üzerindedir. Faktör yüklerinin ,51'in üzerinde olduğu görülmektedir. Sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde geliştirilen ölçeğin tek faktörlü ve geçerli bir yapıya sahip olduğu söylenebilir.

Beşli Likert tipi toplam 39 maddeden oluşan ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için hesaplanan iç tutarlık katsayısı Cronbach alfa değeri ,98'dir. Düzeltilmiş madde toplam korelasyonlarına bakıldığında korelasyon değerlerinin ,84 ile ,66 arasında olduğu görülmektedir. Bu değer ölçeğin güvenilir olarak nitelendirilebileceğini göstermektedir.

Ölçekten alınan toplam puanın artması algılanan öz-yeterlik inançlarının görece yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçek formu ekte sunulmuştur.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Veriler öğretmenlerin çalıştıkları okullara giderek, araştırmacılar tarafından formların doğrudan öğretmenlere ulaştırılması ve anketi yanıtlamayı kabul eden öğretmenlerden yanıtlanan anketlerin toplanması yolu ile toplanılmıştır. Verilerin toplanabilmesi için gerekli yasal izinler alınmıştır. Verilerin toplanmasında gönüllülük esası temel alınmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizi için spss 19 programı kullanılmıştır. Genel olarak öz-yeterlik algılarının incelenmesinde betimsel istatistikler, iki alt düzeyi olan değişkenlerin incelenmesi için bağımsız t-testi, ikiden çok alt düzeyi olan değişkenlerin incelenmesi için ANOVA kullanılmıştır. ANOVA sonuçlarının anlamlı çıktığı durumlarda ikili karşılaştırmalar Scheffé testi kullanılarak yapılmıştır. Katılımcıların proje kapsamında verilen eğitimlere yönelik görüşleri betimsel istatistiklerle incelenmiştir. Anlamlılık düzeyi olarak ,05 temel alınmıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmada ilk soru öğretmenlerin FATİH Projesinin getirmiş olduğu teknolojilere yönelik öz-yeterlik inançlarının hangi düzeyde olduğudur. Öğretmenlerin öz-yeterlik inançlarının hangi düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla yapılan tanımlayıcı istatistiklerden elde edilen değerler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1:Öğretmenlerin FATİH Projesinin Getirmiş Olduğu Teknolojilere Yönelik Öz-Yeterlik İnançları Puanları

	N	En Düşük	En Yüksek	\bar{x}	Ss
Öz-Yeterlik İnançları Puanları	278	39	195	154,26	28,59

Tablo 1 de görüldüğü gibi öğretmenlerin FATİH Projesinin Getirmiş Olduğu Teknolojilere Yönelik Öz-Yeterlik İnançları Puanlarının ortalaması 79,96, en düşük değer 39 ve en yüksek değerde 195’dir. Ölçekten elde edilen sonuçlara göre ortalama değerden bir standart sapma değeri altı düşük düzey grup, ortalama değerden bir standart sapma değeri üstü yüksek düzey grup, her iki grup arasındaki değerlere sahip öğretmenler ise orta düzey grup olarak puanlanmıştır.

Buna göre elde edilen dağılım;

Düşük düzey grup = 39 - 125,6 puan aralığı

Orta düzey grup = 125,6 – 182,8 puan aralığı

Yüksek düzey grup = 182,8 – 195 puan aralığı

Olarak belirlenmiştir. Buna göre katılımcıların puan ortalamalarını incelediğimizde, araştırmaya katılan 278 öğretmenden, 31 öğretmenin öz-yeterlik inanç puanları düşük düzey puan aralığında, 197 öğretmenin öz-yeterlik inancı orta düzey puan aralığında 50 öğretmenin öz-yeterlik inancının ise yüksek puan aralığında olduğu belirlenmiştir. Sonuca göre araştırmaya katılan öğretmenlerin %11,1’inin öz-yeterlik inancı düşük düzeyde, %70,9’inin öz-yeterlik inancı orta düzey puan aralığında ve % 18’inin öz-yeterlik inancı yüksek düzey puan aralığında olduğu saptanmıştır. Elde edilen sonuca göre araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun, FATİH projesinin getirmiş olduğu teknolojileri kullanmaya yönelik öz-yeterlik inançları algılarının orta düzeyde olduğu söylenilebilir. Diğer taraftan öz-yeterlik inançları düşük %11’lik dilimde yer alan öğretmenlerin öz-yeterlik inançlarının geliştirilme konusu öncelikli olarak ele alınmalıdır. Bunun için öz-yeterlik inançlarını geliştirmeye yönelik kurslar, hizmet içi eğitimler, projeler vb. çalışmalar yapılabilir.

1.Yaş ve Kıdem Değişkenine İlişkin bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın alt problemlerinden birincisi öğretmenlerin sahip oldukları FATİH projesinin getirmiş olduğu teknolojileri kullanmaya yönelik öz-yeterlik inançlarının yaşa ve kıdeme göre farklılık gösterip göstermediğidir.

Ankete katılanlardan 270 kişi yaşını belirtirken, 8 kişi yaşını belirtmemiştir. Katılanların %24,1’i 35 yaş ve altı, %26,3’ü 36-40 yaş aralığında ve %46,8’i 41 yaş ve üstündedir. Katılımcıların yaş grupları ile öz-yeterlik inancı puanları arasında bir ilişki olup olmadığı ANOVA kullanılarak incelenmiştir.

Tablo 2: Katılımcıların Yaşlara Göre Öz-Yeterlik İnançları ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	η^2	Anlamlı Farklılık
Gruplarası	7796,959	2	3898,479	5,000	,007	,036	36-40>41 Yaş ve Üstü
Gruplarıçi	208164,553	267	779,643				
Toplam	215961,511	269					

Tablo 2'deki ANOVA sonuçlarını incelediğimizde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Anlamlı farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçları farkın 36-40 yaş aralığı ile 41 ve üstü yaş aralığı arasında olduğunu göstermiştir. 41 yaş ve üstündeki öğretmenlerin ($\bar{X} = 149,11$) FATİH projesinin getirmiş olduğu teknolojileri kullanmaya yönelik öz-yeterlik inancı algılarının, 36-40 yaş aralığındaki ($\bar{X} = 161,02$) öğretmenlere göre anlamlı olarak daha düşük olduğu görülmektedir. Bu bulgu 41 yaş ve üstü yaş grubundaki öğretmenlerin öz-yeterlik inançlarının öncelikli olarak geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu gruptaki öğretmenler bilgi ve beceri açısından yeterli olsalar bile bilgi ve becerilerini teknolojiyi kullanarak ortaya koyma açısından zayıf inançlara sahip olabilirler. η^2 , yani etki büyüklüğü için hesaplanan değer .03 dür. Bu değer .06 dan küçük olduğu için etki büyüklüğü düşük seviyededir (Green ve Salkind, 2008). Yani 36-40 yaş ve 41 yaş ve üstü öğretmenler arasında 36-40 yaş grubunun öz-yeterlik inançlarının daha yüksek olduğu ama pratik anlamda bu farklılığın küçük olduğu söylenebilir.

Tablo 3: Kıdem Yılı Değişkeni ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	η^2	Anlamlı Farklılık
Gruplarası	21018,644	4	5254,661	7,147	.000	,105	Tüm kıdem grupları>26 ve Üstü
Gruplarıçi	178651,392	243	735,191				
Toplam	199670,036	247					

Benzer bir şekilde öğretmenlerin sahip oldukları FATİH projesinin getirmiş olduğu teknolojileri kullanmaya yönelik öz-yeterlik inancı algılarının kıdeme göre farklılık gösterip göstermediğini Tablo3'te incelediğimizde anlamlı farklılık olduğu dikkat çekmektedir. Katılımcıların %16'sı 26 yıl ve üstü, %20'si 21-25 yıl arası, %20'si 16-20 yıl arası, %26'sı 11-15 yıl ve %16'sı da 10 yıl ve altı kıdeme sahiptir. Anlamlı farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre kıdemi 26 yıl ve üstü olan grup en dezavantajlı gruptur. Bu grubun öz-yeterlik algısı

daha az kıdeme sahip diğer tüm gruplardan anlamlı olarak daha düşüktür. Diğer grupların birbirleri arasında ise anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Bu bulgular bir önceki bulguyu desteklemektedir. Ayrıca η^2 , yani etki büyüklüğü için hesaplanan değer ,01 dir. Bu değer ,06 dan küçük olduğu için etki büyüklüğü düşük seviyededir.

Benzer şekilde Sağlam (2007) yaptığı araştırmada mesleki kıdemi 1-5 yıl arasında olan öğretmenlerin bilgisayar kullanımına yönelik öz-yeterliklerinin 20 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlere göre daha fazla olduğu sonucuna ulaşmıştır. Atman tarafından 2005 yılında yapılan ve bulgularının birisinde, kıdeme göre bilgisayar kullanımında öğretmen yeterliklerinin farklılığını ortaya koyduğu çalışmada, araştırmanın FATİH projesinin getirmiş olduğu teknolojilere yönelik öz-yeterlik inançlarının kıdeme göre farklılık gösterdiği bulgusunu desteklemektedir. Bu çalışmada 26 yıl ve daha fazla kıdeme sahip öğretmenlerin öz-yeterlik algılarının daha az kıdeme sahip olanlara göre anlamlı olarak daha düşük olduğu açıkça görülmektedir.

2.Cinsiyet Değişkenine İlişkin bulgu ve Yorumlar

Öğretmenlerin FATİH projesinin getirmiş olduğu teknolojileri kullanmaya yönelik öz-yeterlik inançlarının cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini incelemek için t-testi ile elde edilen analiz sonuçlarına göre ($t=1,21$, $p>0,05$) cinsiyete göre FATİH projesinin getirmiş olduğu teknolojileri kullanmaya yönelik öz-yeterlik inançları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür (bkz. Tablo 4).

Tablo 4:Cinsiyet Değişkenine Göre t-testi Sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	sd	t	p
Kadın	105	151,60	26,43	276	1,21	0,282
Erkek	173	151,88	29,78	239		

Sağlam (2007) tarafından yapılan araştırmada elde edilen bulgulardan birisi olan bilgi teknolojisi kaynaklarının öğretmenlere olası etki algılarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı sonucu, FATİH projesinin getirmiş olduğu teknolojilere yönelik öz-yeterlik inançlarının cinsiyete göre farklılık göstermediği sonucunu desteklemektedir. Teknoloji özyeterlik inançları ve cinsiyetle ilgili araştırma sonuçlarının farklılaşmakla birlikte genellikle erkekler lehine sonuçlara sahip olduğu dikkate alındığında bu bulgu kadınların FATİH projesi teknolojilerine yönelik özyeterlik inançları açısından dezavantajlı durumda olmadığını göstermesi olumlu bir bulgudur.

3.Fakülte Türü Değişkenine İlişkin bulgu ve Yorumlar

Tablo 5:Araştırmaya Katılanların Mezun Oldukları Fakülte Türüne Göre Puan Ortalamaları

Mezun Olunan Fakülte	N	Puan Ortalaması
Eğitim	56	161,8351
Fen Ed.	73	155,9103
Diğer	28	145,9730
Total	157	156,2513

Tablo 5’de fakülte türünü belirten katılımcıların mezun oldukları fakülte türüne göre bilgileri verilmektedir. Buna göre toplamda 157 kişi mezun olduğu fakülte türünü belirtmiştir. Bunlar arasından 56 kişi eğitim fakültesi mezunu, 73 kişi fen edebiyat fakültesi mezunu iken 28 kişinin mezuniyeti diğer fakültelerdendir. Mezun oldukları fakülte türünü belirten öğretmenlerin FATİH projesinin getirmiş olduğu teknolojilere yönelik öz-yeterlik inanç düzeylerinin farklılaşıp farklılaşmadığını incelediğimizde; Eğitim fakültesi ile Fen Edebiyat fakültesi mezunları arasında anlamlı farklılık görülmezken, bu iki grup dışında kalan diğer fakülte mezunları arasında, eğitim fakültesi lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

Tablo 6:Fakülte Türü Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	η^2	Anlamlı Farklılık
Gruplarası	4712,499	2	2356,249	3,261	,041	,041	Eğitim Fakültesi > Diğer Fakülte Türü
Gruplarıçi	111264,659	154	722,498				
Toplam	115977,158	156					

Tablo 6’daki ANOVA sonuçlarını incelediğimizde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Anlamlı farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçları incelendiğinde, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin, diğer fakülte türü mezunlarına göre FATİH projesinin getirmiş olduğu teknolojilere yönelik öz-yeterlik inanç düzeylerinin daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Ayrıca η^2 , yani etki büyüklüğü için hesaplanan değer .004 dür. Bu değer .06 dan küçük olduğu için etki büyüklüğü düşük seviyededir. Yani eğitim fakültesinden mezun olan öğretmen grubunun öz-yeterlik inançlarının daha yüksek olduğu ama pratik anlamda bu farklılığın küçük olduğu söylenebilir

5. Branş Değişkenine İlişkin bulgu ve Yorumlar

Araştırmaya katılanlardan 47 Edebiyat öğretmeni, 42 Fen bilimleri (Fizik, Kimya, Biyoloji) öğretmeni, 56 Sosyal bilimler (Tarih, Coğrafya, Felsefe) öğretmeni, 31 Meslek dersi öğretmeni, 17 genel yetenek (resim, müzik, Beden Eğit.), 42 matematik öğretmeni, 20 yabancı dil öğretmeni ve 21 öğretmen de diğer branşlardandır. Katılanlar arasında FATİH projesinin getirmiş olduğu teknolojilere yönelik öz-yeterlik inançlarının betimsel istatistiklerine göre en yüksek düzeyde olduğu branş yabancı dil iken, en düşük düzey puanına sahip branş edebiyattır. Ancak Tablo 7’de verilen ANOVA sonuçları branşa göre anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir.

Tablo 7: Branş Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	3429,300	7	489,900	,623	,736
Gruplariçi	210596,892	268	785,809		
Toplam	214026,193	275			

6. Etkileşimli Tahta Kullanım Sıklığı Değişkenine İlişkin bulgu ve Yorumlar

Araştırmaya katılan öğretmenlerin kendilerini yeterli görmelerinin gözlenebilir bir göstergesi olarak ele alınabilecek bir konu olarak, derslerde FATİH projesi kapsamında dersliklere kurulan etkileşimli tahtayı hangi sıklıkla kullandıkları ve bu kullanma durumunun FATİH projesi teknolojilerine yönelik öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında ilişki incelenmiştir.

Tablo 8’de Etkileşimli tahta kullanım sıklığını gösteren tanımlayıcı istatistik verilerini incelediğimizde; araştırmaya katılan öğretmenlerden 271 kişinin bu soruya yanıt verdiğini ve bunlardan 125 öğretmenin derslerinde etkileşimli tahtayı sık sık kullandığını, 102 öğretmenin haftada bir kez kullandığını, 34 kişinin ayda bir kez gibi çok nadir kullandığını ve sadece 10 kişinin ise etkileşimli tahtayı hiç kullanmadıklarını göstermektedir.

Tablo 8: Etkileşimli Tahta Kullanım Sıklığı

Etkileşimli Tahta Kullanımı	f	%
Sık sık	125	45,0
Haftada bir kez	102	36,7
Ayda birkez	34	12,2
Hiç	10	3,6

FATİH projesi teknolojilerinin kullanımına yönelik öz-yeterlik inançlarının kullanım sıklığı ile arasında ilişki olup olmadığını incelemek için yapılan ANOVA sonucu Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9: Etkileşimli Tahta Kullanım Sıklığı ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	η^2	Anlamlı Farklılık
Gruplarası	33066,694	3	11022,231	16,692	,000	,224	Diğer Tüm
Gruplariçi	176310,384	267	660,339				Gruplar >Hiç
Toplam	209377,077	270					Kullanmayanlar

Tablo 9’da ANOVA sonuçlarını incelediğimizde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Anlamlı farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarını incelediğimizde, etkileşimli tahtayı hiç kullanmayanların öz-yeterlik inançlarının anlamlı olarak diğer tüm gruplardan daha düşük olduğu, sık sık kullananların ise diğer tüm gruplardan anlamlı olarak daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulgu FATİH projesinin getirmiş olduğu teknolojilere yönelik öz-yeterlik inanç düzeyleri daha yüksek olanların etkileşimli tahtayı sık sık kullandıkları, öz-yeterlik inanç düzeyleri düşük olanların ise hiç kullanmadıkları sonucunu göstermektedir. Bu bulgu öz-yeterlik inançlarının FATİH projesinin işlevliğini etkilemesi açısından önemli bir değişken olabileceğini ortaya koymaktadır. Ayrıca η^2 , yani etki büyüklüğü için hesaplanan değer ,22 dir. Bu değer ,14 den büyük olduğu için etki büyüklüğü yüksek seviyededir. Yani etkileşimli tahtayı hiç kullanmayan öğretmenlerin öz-yeterlik inançlarının daha düşük olduğu ve bu farklılığın çok önemli olduğu söylenebilir. Ancak bu bulguya ulaşırken yapılan karşılaştırmada hiç kullanmayan grubun sadece 10 kişiden oluştuğu bu nedenle temsil gücünün düşük olduğu gözardı edilmemelidir. İleride yapılacak araştırmalarda daha yüksek temsil gücü ile daha güçlü sonuçlara ulaşılabilir. Sağlam (2007) tarafından yapılan çalışmada haftada bir gün bilgi teknolojisi kullanan öğretmenlerin, dönem içinde birkaç kez bilgi teknolojisi kullanan öğretmenlere göre daha fazla temel beceriler öz-yeterliğine sahip olduğu sonucuna ulaşması, FATİH projesi teknolojilerini kullanma öz-yeterlik düzeyi yüksek olan öğretmenlerin sık sık derslerinde etkileşimli tahta kullanması sonucunu desteklemektedir.

7. Bilgisayar Kullanım Sıklığı Değişkenine İlişkin bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın alt problemlerinden bir tanesi de, FATİH projesi teknolojilerine yönelik öz-yeterlik inanç düzeyleri ile bilgisayar kullanım sıklığı arasında ilişki olup olmadığıdır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 142’si hergün bilgisayar kullanırken, 16’sı haftada 5 gün, 75 öğretmen haftada birkaç gün, 25 kişi de ayda birkaç gün ve daha az bilgisayar kullanmaktadır. Tablo10’da ANOVA sonuçlarını incelediğimizde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Anlamlı farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarını incelediğimizde, bilgisayar ayda birkaç gün ve daha az kullananların FATİH projesi teknolojilerini kullanmaya yönelik öz-yeterlik inançlarının anlamlı olarak diğer tüm gruplardan daha düşük olduğu sonucunu göstermektedir.

Tablo 10: Bilgisayar Kullanım Sıklığı ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	η^2	Anlamlı Farklılık
Gruplarası	38512,676	3	12837,559	21,263	,000	,199	Diğer Tüm
Gruplariçi	155160,574	257	603,738				Gruplar > Ayda
Toplam	193673,250	260					birkaç kez ve daha az kullananlar

Ayrıca η^2 , yani etki büyüklüğü için hesaplanan değer ,19 dur. Bu değer ,14'ten büyük olduğu için etki büyüklüğü yüksek seviyededir. Yani ayda birkaç kez veya daha az bilgisayar kullanan öğretmenlerin diğer tüm gruplardaki öğretmenlere göre öz-yeterlik inançlarının daha düşük olduğu ve bu farklılığın etkisinin büyük olduğu söylenebilir.

Usluel ve Seferoğlu (2003) tarafından yapılan çalışmada, öğretim elemanlarının yaşamlarına bilgisayarın bir biçimde girdiği, öz-yeterlik algıları ile bilgisayar kullanımı arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmaları, her gün bilgisayar kullanan öğretmenlerin FATİH projesi teknolojilerine yönelik öz-yeterlik inanç düzeylerinin, diğerlerine göre yüksek düzeyde çıkması sonucunu desteklemektedir.

8.Üniversitede Eğitim Teknolojilerini Kullanmaya Yönelik Verilen Eğitime İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, “Üniversitede aldığınız eğitimin sizi eğitim teknolojilerini kullanmaya ne kadar hazırladığını düşünüyorsunuz?” maddesine verdikleri cevapları incelediğimizde, öğretmenlerin %42.1'i ortalamanın altında yanıtını verirken %33.5'i hiç yanıtını vermiştir. Ortalamanın üstü yanıtı verenler %5.7'dir. Bu soruya orta düzey yanıtı verenler ise araştırmaya katılanların % 14,7'sini oluşturmaktadır. Tablo11'de ANOVA sonuçlarını incelediğimizde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Anlamlı farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarını incelediğimizde, üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini eğitim teknolojilerini kullanmaya yönelik hiç hazırlamadığını düşünen katılımcıların FATİH projesi teknolojilerini kullanmaya yönelik öz-yeterlik inanç düzeylerinin diğerlerine göre anlamlı bir şekilde daha düşük olduğu görülmüştür.

Tablo11: Üniversitede Alınan Eğitimin BT Kullanımına Hazırlaması ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	η^2	Anlamlı Farklılık
Gruplarası	11416,838	3	3805,613	5,174	,002	,056	Diğer Gruplar > Hiç Hazırlamadığını Düşünenler
Gruplarıçi	193454,192	263	735,567				
Toplam	204871,030	266					

Ayrıca η^2 , yani etki büyüklüğü için hesaplanan değer ,056'dır. Bu değer, 06'dan küçük olduğu için etki büyüklüğü düşüktür. Yani Üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini bilişim teknoloji araçlarını kullanımına hazırladığını düşünen öğretmen grubunun öz-yeterlik inançlarının daha yüksek olduğu ama pratik anlamda bu farklılığın büyük olmadığı söylenebilir.

FATİH projesinin üniversiteler yüzü konulu bir araştırmada, liseden sonra üniversiteye gelen öğrencilerin, üniversitelerde daha eski sistem olan kara tahta ve not tutma yöntemleriyle karşılaştıklarında, öğrenci beklentilerinin karşılanamayacağını, uyumsuzluk ve motivasyon düşüklüğü gibi problemlerin yaşanabileceğini belirterek gereken tedbirlerin alınmasını vurgulamaktadır (Balci, Gökkaya ve Kar, 2013).

9.Katılımcıların Dijital Araç ve Sosyal Medya Kullanım Durumları

Araştırmaya katılan öğretmenlere sosyal ağları hangi sıklıkla kullandığı sorulmuş ve % 32'sinin her gün kullandığı, %31,7 'sinin haftada birkaç gün kullandığı, %10,4 'ünün ayda birkaç gün sosyal ağları kullandığı ve % 16,9 'unun sosyal ağları kullanmadığı yanıtı alınmıştır. Buna göre çok az öğretmenin sosyal ağları kullanmadığı büyük çoğunluğunun sosyal ağları kullandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo12'deki ANOVA sonuçlarını incelediğimizde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Anlamlı farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarını incelediğimizde, ayda birkaç gün

veya hiç sosyal medya kullanmayan öğretmenlerin FATİH projesi teknolojilerine yönelik öz-yeterlik inanç düzeyleri haftada birkaç gün veya daha fazla kullananlara göre daha düşük çıktığı görülmektedir.

Tablo12: Sosyal Medya Kullanımı ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	η^2	Anlamlı Farklılık
Gruplararası	36352,300	4	9088,075	14,130	,000	,177	Diğer Tüm Gruplar >Ayda birkaç gün veya daha az
Gruplariçi	168517,541	262	643,197				
Toplam	204869,840	266					

Ayrıca η^2 , yani etki büyüklüğü için hesaplanan değer ,17 dir. Bu değer ,14'ten büyük olduğu için etki büyüklüğü yüksek seviyededir. Yani ayda birkaç kez veya daha az sosyal medya kullanan öğretmenlerin diğer tüm gruplardaki öğretmenlere göre öz-yeterlik inançlarının daha düşük olduğu ve bu farklılığın etkisinin büyük olduğu söylenebilir.

10.Araştırmaya Katılanların Akıllı Telefon Kullanım Durumları

Akıllı telefon kullanımı ile Fatih projesi teknolojilerine yönelik öz-yeterlik inanç düzeylerini incelemek için ilişkisiz örneklem t-testi yapılmıştır.

Tablo 13: Akıllı Telefon Kullanımı ve Öz-yeterlik Puanları t-testi Bulguları

Akıllı Telefon Kullanımı	N	\bar{X}	Ss	sd	t	p	η^2
Evet	104	161.56	21.73	266	3.47	,001	,043
Hayır	164	150.51	30.17				

Yapılan t-testi sonucunda Akıllı telefon kullanımı ile FATİH projesinin getirmiş olduğu teknolojilere yönelik öz-yeterlik inanç puanları arasında, akıllı telefon kullananlar lehine anlamlı bir fark olduğu sonucu görülmektedir. Yani akıllı telefon kullanan öğretmenlerin öz-yeterlik inancı algıları kullanmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ancak akıllı telefon sahibi olmanın algı üzerindeki etkisi ($\eta^2=,043$) anlamlı olmasına rağmen büyük değildir.

11.FATİH Projesi Teknoloji Kullanım Kursu Değişkenine İlişkin bulgu ve Yorumlar

Öğretmenlerin Fatih projesi teknoloji kullanımı hizmet içi eğitim kursuna katılıp katılmadığını, kursa katılanların kursu ne derece yeterli bulduğu ve bu sonucun sahip oldukları FATİH projesinin getirmiş olduğu teknolojilere yönelik öz-yeterlik inançlarını nasıl etkilediğini incelediğimizde;

FATİH projesi Teknoloji kullanım kursuna katılanların sayısı 264 iken katılmayanların sayısı 12'dir. Öğretmenlerin çok azı yer değiştirme gibi çeşitli nedenlerden dolayı kursa katılamamıştır. Kursa katılanların ve katılmayanların oranı birbirine göre farklılık büyük gösterdiğinden, katılmayan temsil gücü çok düşük olduğundan karşılaştırma testi yapılmamıştır. Ancak Tablo 14'teki değerler incelendiğinde kursa katılanların öz-yeterlik algılarının daha yüksek olduğu, kursun öz-yeterlik inançlarını artırma açısından olumlu bir etkisinin olabileceği görülmektedir.

Tablo 3:Araştırmaya Katılanların FATİH projesi Teknoloji Kullanım Kursu Katılım Durumları

Kurs Katılım Durumu	N	Ortalama
Katıldım	264	155,2315
Katılmadım	12	134,6921

Araştırmaya katılan öğretmenlere FATİH projesi Teknoloji kullanımı kursunu alıp almadıklarının yanında bu kursu alanların kursu yeterli bulup bulmadıklarına ilişkin yanıtlarını incelediğimizde; araştırmaya katılanlardan 263 kişi bu soruyu cevaplamış ve 134 kişi verilen kursu yeterli bulurken, 120 kişi kısmen yeterli yanıtını vermiştir. 9 kişi ise verilen kursu yetersiz bulmuştur. Kursa katılanların çok azının kursu yetersiz bulması öğretmenlerin FATİH projesi Teknoloji kullanımı kursundan genel olarak memnun olduklarını göstermektedir.

Tablo 15: FATİH Projesi Teknoloji Kullanım Kursuna Katılanların Değerlendirmesi

Kursun Yeterliliği	f	%
Yeterliydi	134	48.2
Kismen yeterliydi	120	43.2
Yetersizdi	9	3.2

Bununla birlikte araştırmaya katılan öğretmenlere aldıkları FATİH projesi teknoloji kullanımı kursuna 10 üzerinden kaç puan verirsiniz? Sorusu sorulmuştur. Verilen cevaplara göre sonucu incelediğimizde; Araştırmaya katılanlardan 229 kişinin bu soruyu yanıtladığı görülmektedir. Katılımcılardan 50 kişinin 10 üzerinden 10 puan verdiği, 41 kişinin 9 puan, 48 kişinin 8 puan, 52 kişinin 7 puan, 18 kişinin de 6 puan verdiği görülmektedir. Ayrıca katılımcılardan sadece 16 kişi 5 puan verirken 4 kişi de 5'in altında puan verdiği görülmektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun 7 ve üstü puan verdiği görülmektedir. Bu sonuç kursa katılanların kursu yeterli bulduğunu göstermektedir.

Tablo 46:FATİH Projesi Teknoloji Kullanım Kursu Değerlendirmesi

Değerlendirme	f	%
3,00	2	,7
4,00	2	,7
5,00	16	5,8
6,00	18	6,5
7,00	52	18,7
8,00	48	17,3
9,00	41	14,7
10,00	50	18,0

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın amacı, FATİH projesinin önemli etkenlerinden biri olan öğretmenlerin proje kapsamında sağlanan teknolojileri kullanmaya yönelik özyeterlik inançlarının ne düzeyde olduğunu incelemektir. Elde

edilen veriler incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun FATİH projesi teknolojilerini kullanma öz-yeterlik inanç düzeylerinin orta seviyede olduğu görülmektedir, 2013 yılında yapılan bir araştırmada, FATİH projesi kapsamında sunulan etkileşimli tahtaya yönelik öğretmenlerde olumlu tutum olduğu ancak tabletlere yönelik kullanım ve tutumun düşük düzeyde olduğu belirtilmiştir, Ayrıca çalışmada teknolojik sorunlar ve içeriğin eksik olması ile öğretmenlerin projede sağlanan teknolojileri kullanma konusunda pedagojik ve mesleki açıdan desteğe ihtiyaç duydukları elde edilen sonuçlar arasındadır (Pamuk, Çakır, Ergun, Yılmaz ve Ayas, 2013),

Bununla birlikte araştırmaya katılan öğretmenlerin FATİH projesi teknolojilerini kullanma öz-yeterlik inanç düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemektedir, Ayrıca öğretmenlerin FATİH projesi teknolojilerini kullanma öz-yeterlik inanç düzeylerinin 41 yaş ve üzeri öğretmenlerde diğer yaş gruplarına göre düşüktür, Öğretmenlerden, 26 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin FATİH projesi teknolojilerini kullanma öz-yeterlik inanç düzeyleri, daha az kıdeme sahip diğer tüm gruplardan anlamlı olarak daha düşük olduğu görülmüştür, Okul yöneticilerinin FATİH projesine ilişkin görüşlerinin incelendiği bir araştırmada, projeye birlikte okullardaki kıdem yılı fazla olan öğretmenlerin teknolojiye yönelik kaygı ve olumsuz tutum oluşabileceğini, dolayısıyla bu konuya yönelik politikaların geliştirilmesinin gerekliliği vurgulanmıştır (Dursun, Kuzu, Kurt, Güllüoğlu ve Gültekin, 2013),

Öğretmenlerin FATİH projesi teknolojilerini kullanma öz-yeterlik inanç düzeylerinin eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerde, fen edebiyat fakültesi dışındaki mezunlara göre daha yüksektir, Öğretmenlerin FATİH projesi teknolojilerini kullanma öz-yeterlik inanç düzeylerinin bransa göre anlamlı farklılık göstermemektedir, Öğretmenlerin büyük çoğunluğu Etkileşimli tahtayı sık sık veya haftada en az bir kez kullandığını belirtmektedir,

Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu üniversitede aldıkları eğitimin kendilerini eğitim teknolojilerini kullanmaya orta seviyenin altında hazırladığını düşünmektedir, Öğretmenlerin üniversitede aldıkları eğitimin, kendilerini eğitim teknolojilerini kullanmaya yönelik hiç hazırlamadığını düşünen katılımcıların Fatih projesi teknolojilerini kullanmaya yönelik öz-yeterlik inanç düzeylerinin diğerlerine göre anlamlı bir şekilde daha düşük olduğu görülmüştür, Katılımcıların büyük çoğunluğu üniversitede okurken eğitimcilerin hiç eğitim teknolojisi kullanmadıkları veya çok nadir kullanıldığını belirtmektedir, 2013 yılında yapılan bir çalışmada mevcut öğretmenlere bilişim teknolojileri araçları öğretim yaklaşımları, içerik hazırlama ve geliştirme konularında eğitim verilmesi gerekliliği ile birlikte eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğretmen adaylarının BT araçları kullanım yeterliliklerine sahip bir biçimde mezun olması gerekliliği belirtilmektedir (Ekici ve Yılmaz, 2013),

Akıllı telefon kullanımı ile FATİH projesinin getirmiş olduğu teknolojilere yönelik öz-yeterlik inanç puanları arasında, akıllı telefon kullananlar lehine anlamlı bir fark olduğu görülmektedir, Bu nedenle öğretmenlerin günlük yaşamda bireysel teknoloji kullanımlarının, eğitimde teknoloji kullanımı öz-yeterliklerine katkısı olabilir, Gelecekte yapılacak araştırmalarda bu durum incelenebilir, Öğretmenlerin güncel ve yeni teknolojileri kullanabilecek düzeyde özlük haklarının iyileştirilmesi ya da eğitim amaçlı teknoloji alımlarında öğretmenlere imtiyaz tanınması gibi destekler planlanabilir,

Öğretmenlerin FATİH projesi teknolojilerini kullanma öz-yeterlik inanç düzeylerini yükseltmek için daha fazla içerik sağlamak ve içeriğin daha verimli nasıl kullanılabilmesi konusunda hizmetiçi eğitimler verilebilir, Bu hizmetiçi eğitimler öncesi öğretmen yeterlikleri ve gereksinimleri belirlenerek buna uygun eğitimler verilmeli eğitime öncelikle daha çok gereksinim duyan öğretmenler alınmalıdır,

Yaşı ve kıdemi yüksek olan öğretmenlerin FATİH projesi teknolojilerini kullanma öz-yeterlik düzeylerinin düşük olması sebebiyle bu gruptaki öğretmenlerin öz-yeterlik düzeylerini artıracak çözüm yolları aranmalıdır, Bu öğretmenler için stajyer öğretmenlerin teknoloji anlamında, deneyimli öğretmenlere destek vermesi, deneyimli öğretmenlerinde pedagoji konusunda stajyer öğretmenlere, öğrencilere destek vermesi

gibi özgün çözümler geliştirilmeye ve uygulanarak etkileri belirlenmeye çalışılmalıdır, Belirlenen etkili çözümler uygulamaya konulmalıdır,

Ayrıca öğretmenlerin kullanımına yönelik hazır öğretim materyalleri sunularak bunların kullanımı konusunda öğretmenlere uygulamaya dönük etkili ve çekici eğitimler verilmeli, bu konuda öğretmenleri destekleyecek ve özendirici tekniklerin neler olabileceği çalışılmalıdır,

KAYNAKLAR

- Abbitt, J,T, (2011), An Investigation of the Relationship between Self-Efficacy Beliefs about Technology Integration and Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK) among Preservice Teachers, *Journal of Digital Learning in Teacher Education*, Vol 27 No 4
- Akgün, Ö, E, (2008), Bilgisayar Öz-Yeterlik Algısı, D, Deryakulu (Ed,), *Bilişim Teknolojileri Eğitiminde Sosyo-Psikolojik Değişkenler (1-32)*, Ankara: Maya Akademi
- Akyüz, H, İ, Pektaş, M,, Kurnaz, M,A,, Kabataş Memiş, E,, (2014), Akıllı Tahta Kullanımlı Mikro Öğretim Uygulamalarının Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Tpb'larına ve Akıllı Tahta Kullanıma Yönelik Algılarına Etkisi, *Cumhuriyet International Journal of Education*, 3:1
- Altan, T,, Tüzün, H,, (2011), Teknoloji-Zengin Bireysel Öğrenme Ortamlarının Fatih Projesindeki Yeri, XIII, Akademik Bilişim Konferansı, İnönü Üniversitesi, Malatya
- Balcı, E,Ö,, Gökaya, Z,, Kar, A,, (2013), Fatih Projesinin Üniversiteler Yüzü, *İstanbul Journal of Social Sciences*,
- Banoğlu, K,, Madenoğlu, C,, Uysal, Ş,, Dede, A,, (2014), Fatih Projesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi (Eskişehir İli Örneği), *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4-1
- Baydaş, Ö,, Gedik, N, ve Göktaş, Y, (2013), Öğretmenlerin bilişim teknolojileri kullanımı: 2005-2011 yıllarının karşılaştırılması, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28-3
- Berkant, H,G,, (2013), Öğretmen Adaylarının Bilgisayara Yönelik Tutumlarının ve Öz-Yeterlik Algılarının ve Bilgisayar Destekli Eğitim Yapmaya Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*, 3
- Bulut, İ,, Koçoğlu, E,, (2012), Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Akıllı Tahta Kullanımına İlişkin Görüşleri (Diyarbakır İli Örneği), *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19
- Büyüköztürk, Ş,, Kılıç Çakmak, E,, Akgün, Ö,E,, Karadeniz, Ş, ve Demirel, F, (2010), *Bilimsel araştırma yöntemleri (7,baskı)*, Pegem Akademi,
- Çakır, R,, Oktay, S,, (2013), Bilgi Toplumu Olma Yolunda Öğretmenlerin teknoloji Kullanımı, *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30
- Çetinkaya, L,, Keser, H,, (2014), Öğretmen ve Öğrencilerin Tablet Bilgisayar Kullanımında Yaşadıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri, *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 4:1
- Dursun, Ö,Ö,, Kuzu, A,, Kurt, A,A,, Güllüpnar, F,, Gültekin, M,, (2013), Okul Yöneticilerinin Fatih Projesinin Pilot Uygulama Sürecine İlişkin Görüşleri, *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3:1
- Ekici, S,, Yılmaz, B,, (2013), Fatih Projesi Üzerine Bir Değerlendirme, *Türk Kütüphaneciliği*, 27-2
- Genç, M,, Genç, T,, (2013), Öğretmenlerin Mesleki Gelişmeleri Takip Etme Durumları: Fatih Projesi Örneği, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14-2

- Green, S, B, & Salkind, N, J, (2008), *Using SPSS for Windows and Macintosh: Analyzing and Understanding Data*, Upper Saddle River: Pearson; Prentice Hall
- Günbayı, İ, Yörük, T., (2014), Yönetici ve Öğretmenlerin Eğitimde Fatih Projesinin Uygulama Düzeyine İlişkin Görüşleri (Antalya İli Muratpaşa İlçesi Örneği), *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4-1
- Holden, H, Rada, R, (2011), Understanding the Influence of Perceived Usability and Technology Self-Efficacy on Teachers' Technology Acceptance, *Journal of Research on Technology in Education*, Vol, 43 No 4
- Karal, H., Aktaş, İ, Turgut, E, Y., Gökoğlu, S., Aksoy, N., Çakır, Ö., (2013), FATİH Projesine Yönelik Görüşleri Değerlendirme Ölçeği: Güvenirlilik ve Geçerlilik Çalışması, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14-2
- Karasar, N, (2013), *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- Kayaduman, H., Sırakaya, M., Seferoğlu, S, S., (2011), Eğitimde Fatih Projesinin Öğretmenlerin Yeterlik Durumları Açısından İncelenmesi, XIII, Akademik Bilişim Konferansı, İnönü Üniversitesi, Malatya
- Keleş, E., Çelik, D., (2013), 2000-2010 Yılları Arasında Bilgisayar Teknolojileri Ve Eğitimde Kullanımlarına Yönelik Yürütülen Hizmet İçi Eğitim Kurslarının İncelenmesi, *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*, 1:2
- Koh, H, L, Frick, T, W, (2009), Instructor And Student Classroom Interactions During Technology Skills Instruction For Facilitating Preservice Teachers' Computer Self-Efficacy, *J, Educational Computing Research*, Vol, 40(2) 211-228, 2009
- Kurt, A, A., Kuzu, A., Dursun, Ö, Ö., Güllüpinar, F., Gültekin, M., (2013), Fatih Projesinin Pilot Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi: Öğretmen Görüşleri, *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*, 1:2
- MEB, 2006, Milli Eğitim bakanlığı ile Sanko Holding A,Ş, ve FuturePrints Bilgisayar Sanayi ve Ticaret A,Ş, arasında imzalanan 26,04,2006 tarihli protokol,
- MEB, 2006, Milli Eğitim Bakanlığı ve Türkiye Bilişim Vakfı arasında 19,09,2006 tarihinde imzalanan işbirliği protokolü
- MEB, 2007, Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 11/10/2007 tarih ve 25845 sayılı yazısı
- MEB, 2007, MEB ile Oracle Eğitim Vakfı arasında 01,03,2007 tarihinde imzalanan protokol,
- MEB, 2007, Milli Eğitim Bakanlığının 06,12,2007 tarih ve 12245 sayılı yazısı,
- MEB, 2009, Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 06,04,2009 tarih ve 6400 sayılı yazısı,
- MEB, 2009, İlköğretim Genel Müdürlüğünün 2009/37 sayılı "Proje ve Performans Görevleri" konulu genelgesi,
- MEB, 2009, Milli Eğitim Bakanlığının 2009/07 Sayılı Genelgesi
- MEB, 2010, <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/tr/index.php> adresinden 20/04/2013 tarihinde ulaşılmıştır,
- MEB, 2012, <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/tr/index.php> adresinden 20/04/2013 tarihinde ulaşılmıştır,
- MEB, 2013, <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/tr/index.php> adresinden 20/04/2013 tarihinde ulaşılmıştır,
- Özdemir, U., Bozdoğan, A, E., (2014), Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Tablet Bilgisayarların Derslerde Kullanımına İlişkin Görüşlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi: Giresun İli Örneği, *Cumhuriyet International Journal of Education*, 3-1

Pamuk, S., Çakır, R., Ergun, M., Yılmaz, H.B., Ayas, C., (2013), Öğretmen ve Öğrenci Bakış Açısıyla Tablet PC ve Etkileşimli Tahta Kullanımı: Fatih Projesi Değerlendirmesi, Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 13-3

Sağlam, F. (2007), *İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Derslerinde Bilgi teknolojisi kaynaklarından Yararlanma Öz-Yeterlikleri ve Etki Algularının Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul